

بسمتعالی

آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از اختراعاتی برگزیده کشور

مقدمه

به منظور ایجاد محیطی مناسب برای پرورش استعدادهای فناورانه کشور و رونق فضای ابتکار و خلاقیت و در اجرای اقدام‌های ۲-۵ و ۲-۶ از سند راهبردی کشور در امور نخبگان، اختراعاتی برگزیده کشور مطابق مفاد این آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی می‌شوند.

ماده ۱: تعریف‌ها

برای رعایت اختصار، تعریف‌های زیر در این آیین‌نامه رعایت می‌شود:

الف. بنیاد: منظور بنیاد ملی نخبگان است.

ب. بنیاد استانی: منظور هر یک از بنیادهای نخبگان استان‌های کشور است.

ج. اختراع: منظور هر یک از محصولات فکری مشمول قانون «ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری» (موضوع مصوبه مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۳) است.

د. مخترع: منظور هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی است که به لحاظ قانونی و بنا به اعلام مراجع رسمی، صاحب اختراع شناخته می‌شود.

ه. رویداد: منظور هر یک از جشنواره‌ها، مسابقه‌ها، نمایشگاه‌ها و موارد مشابه است که به ارزیابی اختراعات می‌پردازد.

و. نهاد توانمندساز: منظور هر یک از نهادها و دستگاه‌هایی (مانند پارک علم و فناوری، مراکز رشد و جهاد دانشگاهی) است که در فرایند پشتیبانی از اختراعات نقش دارد.

ماده ۲: هدف

هدف از شناسایی اختراعاتی برگزیده، توانمندسازی آنها به منظور رسیدن به محصولی دانش‌بنیان، ایجاد بازار برای آنها، تکمیل چرخه ملی نوآوری و تبدیل دارایی‌های فکری به ثروت است.

ماده ۳: اختراعاتی برگزیده

بنیاد همه ساله تعدادی از اختراعاتی کشور را در سه سطح زیر شناسایی و برای هر یک، فرایند توانمندسازی ویژه‌ای را طراحی می‌کند:

الف. اختراعاتی سطح ۳ (نوپدید): برگزیده از میان اختراعاتی ثبت شده در مراجع رسمی و حائز ویژگی‌های ماده ۴

ب. اختراعاتی سطح ۲ (نورست): برگزیده از میان اختراعاتی سطح ۳ و حائز ویژگی‌های ماده ۵

ج. اختراعاتی سطح ۱ (نوشکفت): برگزیده از میان اختراعاتی سطح ۲ و حائز ویژگی‌های ماده ۶

ماده ۴: اختراعات سطح ۳ (نوپدید)

الف. شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی ثبت شده رسمی و از مسیر برگزاری رویدادهای معتبر مانند: جشنواره‌های مختلف ابداعات، اختراعات و ابتکارات و بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

- الف-۱. میزان تازگی اختراع در سطح ملی و بین‌المللی
  - الف-۲. طول عمر فناوری حاصل از اختراع
  - الف-۳. آثار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ناشی از به‌کارگیری اختراع
  - الف-۴. قابلیت ورود به بازار و ارزش افزوده اقتصادی و اجتماعی حاصل از تجاری‌سازی اختراع
- تبصره:** تشخیص مصادیق رویدادهای معتبر بر عهده بنیاد است.

ب. پشتیبانی: به منظور هدایت اختراعات سطح ۳، تسهیلات توانمندساز زیر به آنها اعطا می‌شود:

- ب-۱. جایزه نقدی به منظور تقدیر از مخترع برگزیده
- ب-۲. تسهیلات مالی برای مواردی نظیر: تأسیس شرکت در زمینه اختراع و استقرار اولیه در مراکز رشد و پارک علم و فناوری با هدف تبدیل شدن به شرکتی دانش بنیان (نوپا)، تدوین نسخه تجاری‌سازی، کسب مجوزها و استانداردها، آشنایی با فرایند جذب سرمایه و بازاریابی و موارد مشابه
- ب-۳. لحاظ امتیاز در آیین‌نامه «اعطای جایزه‌های تحصیلی به دانشجویان صاحب استعداد برتر» برای مخترع
- ب-۴. لحاظ امتیاز در آیین‌نامه «شناسایی و پشتیبانی از دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی» برای مخترع
- ب-۵. اعطای تسهیلات فرهنگی - رفاهی به مخترع

ماده ۵: اختراعات سطح ۲ (نورست)

الف. شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی سطح ۳ که صاحبان آنها موفق به «تأسیس شرکتی نوپا» در زمینه اختراع مورد نظر شده و مسیر توانمندسازی را با موفقیت طی کرده باشند، بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

- الف-۱. دستیابی به نسخه تجاری‌سازی اختراع به منظور توجیه فنی و اقتصادی آن
  - الف-۲. کسب مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی و خارجی
  - الف-۳. میزان پیشرفت در تشکیل شرکت مرتبط با اختراع
  - الف-۴. میزان پیشرفت اختراع در زمینه سرمایه‌یابی و بازاریابی
- تبصره:** اختراعاتی ثبت شده در مراجع معتبر بین‌المللی (به تأیید بنیاد)، به عنوان اختراع سطح ۲ محسوب می‌شوند.

ب. پشتیبانی: به منظور هدایت اختراعاتی سطح ۲، تسهیلات توانمندساز زیر به آنها اعطا می‌شود:

ب-۱. جایزه نقدی به منظور تقدیر از مخترع برگزیده

ب-۲. اعتبار تجاری‌سازی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برای تحقق مواردی نظیر: کمک به رشد

شرکت نوپا، ثبت بین‌المللی اختراع، میزان پیشرفت در زمینه تولید انبوه، کسب مجوزها و استانداردهای مرتبط،

تسهیل فرایند نمونه‌سازی محصول (نیمه صنعتی)، آغاز فرایند تجاری‌سازی و موارد مشابه

ب-۳. بهره‌مندی از امکان جذب دانش‌آموختگان برتر مشمول جایزه شهید تهرانی مقدم در شرکت تأسیس شده

(مطابق مقررات بنیاد)

ب-۴. لحاظ امتیاز در آیین‌نامه «اعطای جایزه‌های تحصیلی به دانشجویان صاحب استعداد برتر» برای مخترع

ب-۵. لحاظ امتیاز در آیین‌نامه «شناسایی و پشتیبانی از دانش‌آموختگان برتر دانشگاهی» برای مخترع

ب-۶. اعطای تسهیلات فرهنگی - رفاهی به مخترع

تبصره ۱: چنانچه مخترعی قبل از شناسایی اختراع به عنوان اختراع سطح ۳ (نوپدید)، شرکت مرتبط با اختراع را تأسیس

کرده باشد، با پیشنهاد نهاد توانمندساز و بنیاد استانی (در صورت دارا بودن معیارهای اختراع سطح ۲) و تأیید

نهایی بنیاد ملی می‌تواند از تسهیل بند ب-۲ در همان سطح ۳ (نوپدید) بهره‌مند شود.

تبصره ۲: به آن دسته از مخترعان برگزیده‌ای که اختراع آنان به دلیل ثبت اختراع در مراجع بین‌المللی (موضوع تبصره

ذیل بند «الف از ماده ۵») به سطح ۲ ارتقا پیدا کرده است، صرفاً در صورت تأسیس شرکت مرتبط با اختراع ثبت

شده (به تأیید بنیاد استانی)، تسهیلات مندرج در بندهای «ب-۲» و «ب-۳» اعطا می‌شود؛ در غیر این صورت باید

مسیر توانمندسازی اختراعاتی سطح ۳ (نوپدید) به سطح ۲ (نورست) را طی کنند.

ماده ۶: اختراعاتی سطح ۱ (نوشکفت)

الف. شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی سطح ۲ که صاحبان آنها موفق به تأسیس شرکت دانش‌بنیان شده و مسیر

توانمندسازی را با موفقیت طی کرده باشند، بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

الف-۱. تولید و فروش محصول یا فروش حق استفاده از اختراع

الف-۲. جذب سرمایه‌گذار برای تولید انبوه و ارائه مدل سرمایه‌گذاری

الف-۳. کسب مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی و خارجی

الف-۴. میزان پیشرفت اختراع در ایجاد و توسعه بازار

الف-۵. میزان رشد شرکت تأسیس شده

ب. پشتیبانی: به منظور هدایت اختراع‌های سطح ۱، تسهیلات توانمندساز زیر به آنها اعطا می‌شود:

ب ۱- جایزه نقدی به منظور تقدیر از مخترع برگزیده

ب ۲- تسهیلات مالی صندوق نوآوری و شکوفایی برای تحقق مواردی نظیر: گسترش شرکت دانش‌بنیان، انبوه‌سازی محصول، ایجاد و توسعه بازار، انتقال فناوری‌های مورد نیاز و موارد مشابه

ب ۳- بهره‌مندی از امکان جذب دانش آموختگان برتر مشمول جایزه شهید تهرانی مقدم در شرکت تأسیس شده (مطابق مقررات بنیاد)

ب ۴- بهره‌مندی از تسهیلات نظام وظیفه تخصصی دانش آموختگان برتر فناور برای مستخدمان شرکت تأسیس شده (مطابق مقررات بنیاد)

ب ۵- لحاظ امتیاز در آیین‌نامه «اعطای جایزه‌های تحصیلی به دانشجویان صاحب استعداد برتر» برای مخترع

ب ۶- لحاظ امتیاز در آیین‌نامه «شناسایی و پشتیبانی از دانش آموختگان برتر دانشگاهی» برای مخترع

ب ۷- اعطای تسهیلات فرهنگی - رفاهی به مخترع

ماده ۷: تعداد برگزیدگان و میزان تسهیلات

تعداد اختراع‌های برگزیده در هر یک از سطوح سه گانه و میزان تسهیلات مادی مورد نیاز برای توانمندی هر دسته به طور سالیانه از سوی رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

تبصره ۱: اعطای تسهیلات به مخترع (مخترعان)، مطابق ثبت رسمی اختراع، تعلق می‌یابد.

تبصره ۲: برگزیدگان این آیین‌نامه در مدت زمان سه سال پس از برگزیده شدن، برای آغاز بهره‌مندی از پشتیبانی‌های این آیین‌نامه فرصت دارند.

ماده ۸: اجرا و نظارت

داوری هر یک از سطوح اختراع‌ها و فرایند اجرایی آیین‌نامه، مطابق شیوه‌نامه‌ای است که به تصویب رئیس بنیاد می‌رسد و بنیاد موظف است ضمن نظارت بر اجرای صحیح آیین‌نامه، هر ساله گزارشی از عملکرد آیین‌نامه را به هیئت‌امنا ارائه کند.

ماده ۹: تصویب و اجرا

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، نه ماده و شش تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۴ و نسخه اصلاح شده آن در تاریخ ۱۳۹۵/۳/۲۶ به تصویب کمیسیون دائمی و مطابق مصوبه جلسه پنجم هیئت‌امنا (تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه کمیسیون دائمی)، در تاریخ ۱۳۹۵/۴/۹ به تصویب هیئت‌امنا بنیاد ملی نخبگان رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجراست.